

fot. Ceramika Paradyz

■ Łazienka

Aleksandra Kuśmierczyk

Pierwszy krok – wybierz przybory sanitarne i materiały na ściany i podłogę.
 Drugi – narysuj łazienkę w skali.
 Trzeci – wytnij z papieru kształty przyborów sanitarnych i rozmieść je na planie.
 Jeśli zrobisz to dobrze, łazienka będzie wygodna i funkcjonalna. Potem wybierz wykonawcę i przedstaw mu swoje oczekiwania.
 Końcowy efekt? Piękna łazienka.

Remont łazienki? Ale jaka ma być? Kolorowa, wystylizowana, a może całkiem prosta, klasyczna, bez dekoracji i zbędnych dodatków? Najpierw warto wszystko dokładnie zaplanować: wybrać styl i do niego dopasować dodatki.

Jeśli trzeba zainstalować nową umywalkę, wymienić wannę na prysznic czy wstawić bidet, najprawdopodobniej będzie trzeba doprowadzić także nowe rury z ciepłą i zimną wodą, nowe podłączenia do kanalizacji, a nawet system ogrzewania.

Instalacje

Kanalizacyjna

Często w czasie remontu okazuje się, że konieczna jest wymiana instalacji kanalizacyjnej, szczególnie tej wykonanej z rur żeliwnych. Instalację z PVC wymienia się rzadko

i tylko wtedy, gdy jej dotychczasowy przebieg ogranicza podłączenie nowych przyborów sanitarnych.

■ **Przebieg rur.** Ustala się go na samym początku, uwzględniając istniejące piony i podejścia.

■ **Spadek rur.** Powinien być jednakowy na całej długości odcinków poziomych i wynosić 2–3% (2–3 cm na każdy metr). Większy spadek nie jest wskazany, bo wtedy przepływ ścieków będzie wywoływał szумы. Zbyt mały natomiast może utrudniać spływ ścieków, a to sprzyja zatykaniu się instalacji.

■ **Odległość sedesu od pionu.** Nie może przekraczać trzech metrów.

■ **Syfony.** Chronią przed napływaniem gazów kanalizacyjnych do pomieszczeń, dlatego powinny być zamontowane między każdym przybozem sanitarnym a rurą odprowadzającą ścieki do kanalizacji. Syfon musi być zawsze wypełniony wodą.

■ **Ścianki instalacyjne.** Wykonuje się je wtedy, gdy instalacja jest za daleko odsunięta od pionu kanalizacyjnego lub gdy planuje się montaż wiszącej miski ustępowej.

■ **Wentylacja.** Każdy pion kanalizacyjny powinien być odpowietrzany za pomocą wywiewki lub zaworów napowietrzających.

Uwaga! Wielu inwestorów, by zminimalizować koszty modernizacji łazienki, świadomie rezygnuje z montażu wywiewki. Jest to niezgodne z przepisami i wcześniej czy później doprowadzi do wypływu gazów kanalizacyjnych do wnętrza.

Wodna

Musi być przebudowana lub rozbudowana, jeśli ma się zmienić dotychczasowa lokalizacja urządzeń sanitarnych. Stare instalacje (najczęściej stalowe), zarośnięte kamieniem i skorodowane, będą także wymagały wymiany.

■ **Rury.** Poziome odcinki rur powinno się prowadzić jak najbliżej podłogi, by zmini-

malizować zagrożenie, że zostaną uszkodzone podczas zawieszania na ścianach elementów wyposażenia łazienki. Podejścia pod baterie stojące doprowadza się poniżej przyborów. Do ich łączenia używa się sztywnych rur lub elastycznych wężyków.

W instalacji wodnej stosuje się rury z tworzyw sztucznych: PVC, PP, PE, PB oraz rury miedziane i stalowe. Jednak to, jaki rodzaj rur zostanie użyty do wykonania instalacji, nie ma większego wpływu na późniejszą jej eksploatację.

■ **Baterie,** potocznie zwane kranami, dobieramy do rodzaju i kształtu urządzeń sanitarnych: umywalki, wanny, prysznicza czy bidetu.

Naścienne mocuje się bezpośrednio do przewodów z ciepłą i zimną wodą, zachowując następujące odległości w pionie:

- od brzoju umywalki – 25–35 cm;
- od brzoju wanny – 10–18 cm;

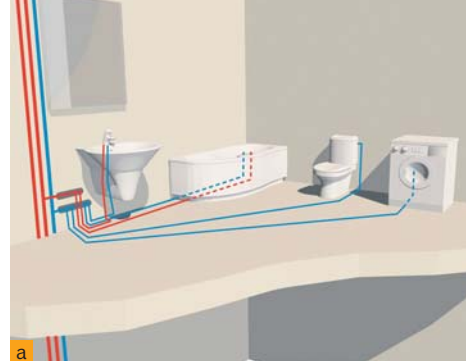
Stojące, zwane też sztorcowymi, montuje się w otworach o średnicy 28–35 mm w brzoju przyborów sanitarnych (wanny, umywalki, bidetu). Otwory mogą być fabrycznie wykonane, można też je wywiercić na budowie.

Obecnie najczęściej stosuje się baterie jednootworowe, które – w odróżnieniu od dwuotworowych – wymagają jednego otworu w przyborze sanitarnym.

Uwaga! Montując baterie, należy pamiętać o zasadzie: ciepła woda – z lewej, zimna – z prawej strony.

Ogrzewanie

Remontując łazienkę, warto pomyśleć o wymianie starego grzejnika na nowy lub nawet o zainstalowaniu ogrzewania podłogowego. Współczesne grzejniki różnią się bardzo od tych dawniej stosowanych, jakich wiele jeszcze w naszych łazienkach. Wykonane z aluminium, stali polerowanej czy nawet szkła, mogą pełnić funkcję ścianek działo-

Instalację wodociągową w łazience można wykonać na dwa sposoby: w układzie rozdzielaczowym (a), w układzie trójnikowym (b)

fol. Tece

▲ Stelaże podtynkowe mocuje się na specjalnych szynach montażowych przykręcanych do ściany i podłogi. Ich zabudowa znacznie wycisza działanie przyborów sanitarnych

REKLAMA

Nowość!

www.pipelife.pl

Solidna Marka
PIPELIFE

Pipelife Polska S.A.
Kartoszyń, ul. Torfowa 4, 84-110 Krokowa
tel.: (58) 77 48 888, fax: (58) 77 48 807

system instalacyjny z PP-R do ciepłej i zimnej wody użytkowej oraz instalacji grzewczych

Wysoka jakość wyrobów oraz doskonałe parametry fizyczno-mechaniczne polipropylenu PP-R jak np.: odporność na wysoką temperaturę, ciśnienie zapewniają instalacjom Pipelife długotrwałą, ponad 50 letnią trwałość.

► Jakie baterie łazienkowe wybrać?

Jednouchwytowe (wyposażone w mieszacz zimnej i ciepłej wody) – dziś najpopularniejsze, dzięki nim można oszczędzać wodę.

Dwuuchwytowe są mniej wygodne. Ustawienie ciepłej wody może trwać nawet kilka minut, a to powoduje jej większe zużycie.

Termostatyczne – pozwalają ustawić temperaturę wypływającej wody bez względu na temperaturę wody i ciśnienie w instalacji. Warto ją zamontować nad wanną lub brodzikiem.

Bezdotykowe – jeden z bardziej nowoczesnych rodzajów baterii. Woda płynie wtedy, gdy podłoży się ręce pod wylewkę. Takie baterie są bardzo drogie, dlatego rzadko stosuje się je w domach jednorodzinnych.

foto: Vasco

▲ Grzejnik łazienkowy może pełnić także funkcję przegrody, rozdzielającej przestrzeń łazienki

wych, rozgraniczających przestrzeń łazienki na kąpielową i wypożyczkową, mogą służyć jako wieszaki na ręczniki lub stanowić obudowę lustra.

Planując ogrzewanie łazienki do wyboru mamy:

- grzejniki panelowe c.o. – zapewniają utrzymanie temperatury na poziomie około 20°C;
- grzejniki drabinkowe c.o. – pionowe przewody rozdzielające, połączone poziomymi rurkami; mogą mieć dowolny kształt i kolory;
- ogrzewanie podłogowe – w łazience najlepiej sprawdzi się ogrzewanie elektryczne, które szybko nagrzewa posadzkę; w tego typu ogrzewaniu maty lub kable grzewcze układa się bezpośrednio pod posadzką lub na płytkach, jeśli na stare płytki układamy nowe.

Elektryczna

Remont instalacji elektrycznej w łazience nie należy do najprostszych, dlatego nie powinny się do niego brać osoby, które się na tym nie znają. Musi być wykonany z zachowaniem wszystkich warunków bezpieczeństwa:

- źródło prądu nie powinno być umieszczone w tzw. I strefie, wyznaczonej przez zewnętrzne krawędzie wanny i kabiny prysznicowej;
- w odległości 60 cm od wanny i brodzika nie można instalować żadnych gniazd elektrycznych; poza tą strefą należy stosować gniazda bryzgoszczelne, to znaczy z samozamykającą się osłonką;
- instalacja elektryczna musi być zabezpieczona wyłącznikiem nadprądowym i różnicowoprądowym, zamontowanym w głównej rozdzielni lub w oddzielnej skrzynce na zewnątrz łazienki;
- do wszystkich punktów trzeba prowadzić przewody trzyżyłowe z przewodem ochronnym;
- niskonapięciowe oświetlenie halogenowe trzeba podłączyć do transformatora;
- jeśli w łazience ma być zainstalowany wentylator uruchamiający się automatycznie po zapaleniu światła (wentylator sprzężony

foto: Ferro

fol. Villeroy & Boch

fol. Ceramika Korńskie

▲ Najpopularniejszym materiałem na ściany i podłogi w łazience są płytki ceramiczne różnej wielkości

Remont łazienki to okazja, by rozmieszczenie przyborów sanitarnych zmienić na bardziej ergonomiczne

z wyłącznikiem), przed jego zamontowaniem trzeba ułożyć obwód, który będzie sterował jego pracą.

Ściany i podłogi

Wykończenie ścian i podłóg powinno być nie tylko ładne, ale przede wszystkim funkcjonalne, to znaczy bezpieczne, odporne na działanie wody i wilgoci oraz łatwe do utrzymania w czystości.

Wokół prysznic, wanny i umywalki ściany i podłogi muszą być odporne na zachlapywanie, a w pozostałej części łazienki – na wilgoć.

Uwaga! Przed ułożeniem w łazience nowych okładzin, na ścianach i podłodze na-

▼ Umywalka z limitowanej serii inspirowanej Igrzyskami. Oryginalne, zabawne rysunki, przedstawiające pływaków, mogą spodobać się nie tylko najmłodszym użytkownikom łazienki

fol. Roca

leży zastosować izolację przeciwwilgociową z dwóch-trzech warstw preparatu uszczelniającego, zwanego płynną folią.

Do wykańczania ścian i posadzek w łazience można zastosować różne materiały.

■ **Płytki ceramiczne.** Są najpopularniejsze, a dostępne w tak wielu rodzajach, wzorach i kształtach, że można je dobrać do każdego gustu i możliwości każdej kieszeni – mogą nawet imitować drewno, beton czy tapety. Do większości z nich można dokupić specjalne elementy dekoracyjne: listwy, dekory czy mozaikę w identycznej kolorystyce.

■ **Kamień.** Choć trwały i łatwy do utrzymania w czystości, w łazienkach nie stosuje się go często, bo jest drogi: okładziny z marmuru i granitu są dużo droższe od płytek. Kamień dobrze wygląda w dużych, przestronnych salonach kąpielowych – w małych łazienkach lepiej stosować go z umiarem. Jest odporny na działanie wilgoci, ale cenione ze względu na szlachetny wygląd marmury są nieodporne na kwasy, a także środki czystości stosowane do mycia łazienek (te do usuwania kamienia, zostawiają na marmurze głębokie wżery). Granity, w odróżnieniu od marmurów, nie wymagają konserwacji.

■ **Szkło.** Jest modne w łazience, od kiedy współczesne technologie umożliwiły stosowanie go

Obudowa wanny

Gotowa osłona z laminatu. Mocuje się ją na zatrzaski do wsporników wanny, więc w razie potrzeby można ją bez problemu zdjąć. Najczęściej kupuje się ją jako dodatkowe wyposażenie niektórych modeli wanien.

Gotowa osłona ze styropianu. Jest to kształtka dopasowana do wanny, ułatwiająca jej montaż. Tłumi odgłosy kąpeli i napełniania wanny i chroni wodę przed stygnięciem. Jest też gotowym podkładem pod płytki. Takie same kształtki stosuje się do brodzików.

Obmurowanie. Najpopularniejszy sposób obudowywania wanny. Zamiast dawniej stosowanych do tego cegieł, używa się do tego kształtek z betonu komórkowego grubości 5–6 cm, które łączy się na klej.

Obudowa z płyt. Płyty gipsowo-kartonowe lub gipsowo-włóknowe mocuje się do stelaża z lekkich profili stalowych. Przed zamontowaniem trzeba zabezpieczyć je preparatem gruntującym – to zmniejszy ich nasiąkliwość. Jeśli montuje się je do wanien zaokrąglonych, można je nawilżyć – wtedy będą się łatwiej wyginać.

Uwaga! W obudowie wanny należy zrobić wnękę na stopy – tak aby podchodząc do niej, nie stuknęło się w nią stopami. W obudowie trzeba też zrobić rewizję, czyli otwór umożliwiający dostęp do instalacji wodno-kanalizacyjnej w razie jej awarii. Otwór osłania się zwykle osadzoną w metalowej ramce płytką z tego samego materiału co okładzina. Ramkę mocuje się na zamki magnetyczne.

jako wykończenie ścian i podłóg. Jest to rozwiązanie kosztowne (około 200–400 zł/m² – szkło na ścianę i 500–1000 zł/m² – szkło na podłogę), dlatego jego amatorzy rezygnują z krycia nim całych ścian czy podłóg na rzecz dekoracyjnych detali. W sprzedaży są dostępne płytki szklane bezbarwne lub barwione.

■ **Beton.** Ceniony przez zwolenników prostoty, bo nadaje wnętrzu surowy, zimny wygląd. Jeśli jest wypolerowany, nie kruszy się i nie wchłania wody. Aby się nie brudził i był łatwo zmywalny, musi być impregnowany. A to sprawia, że jest drogi (85–165 zł/m²).

■ **Żywica epoksydowa.** Stosuje się ją tylko na podłogi (w tym także na podłogi z ogrzewaniem podłogowym). Jest trwała, łatwa do utrzymania w czystości, odporna na wilgoć i ścieranie. Można w niej zatopić dowolne elementy dekoracyjne.

■ **Drewno.** Do łazienek nadają się odporne na wilgoć gatunki egzotyczne: iroko, teak, ipe, doussie. Mają one różnorodną kolorystykę: od delikatnych barw oliwkowych, przez czerwień, brąz, do czerni. Najczęściej łączy się je z innymi materiałami lub stosuje tyl-

„ Aby oszczędzać wodę, wystarczy zamontować perlatory – urządzenia, które napowietrzają i rozpraszają strumień wody, dzięki czemu zużywa się jej mniej (nawet o 60%) „

ko w jednej z wybranych stref. Drewno musi być impregnowane.

Uwaga! Płytkami, kamieniem czy szkłem nie trzeba pokrywać całych ścian. Można ułożyć je w wybranych strefach – tuż obok umywalki, wanny czy natrysku i w ten sposób optycznie podzielić łazienkową przestrzeń. Trzeba to jednak zrobić z rozważą, bo jeśli łazienka jest mała – podzielona – wyda się jeszcze mniejsza.

Urządzenia sanitarne

Współczesne urządzenia sanitarne produkuje się nie tylko z ceramiki. Umywalki i brodziki, a także inne sprzęty wykonu-

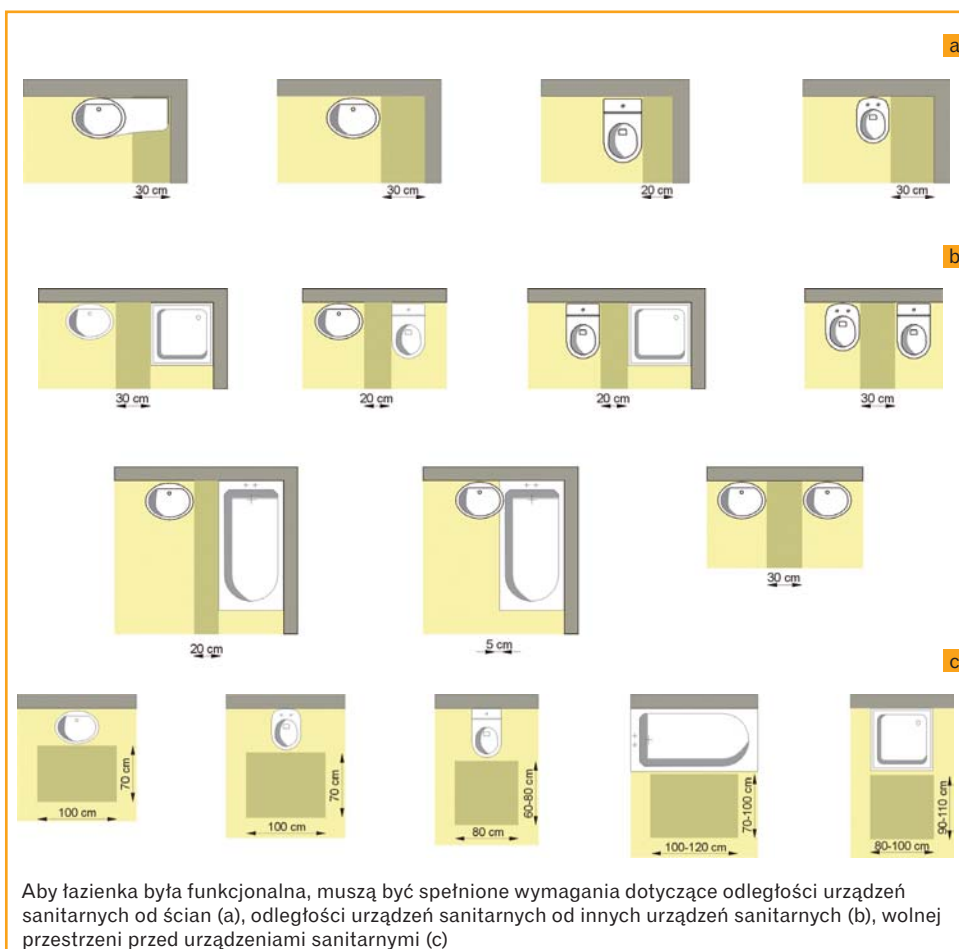

fol. Coram Poland a

fol. Coram Poland b

▲ Bidet i wc mogą być stojące – mocowane do podłogi (a) lub podwieszane (b). Przybory wiszące są bardzo praktyczne, bo ułatwiają mycie podłogi, ale trzeba za nie więcej zapłacić

je się ze szkła, kamienia, żywicy epoksydowej, drewna i stali. Ich kształty często odbiegają od klasycznych, prostych form.

■ **Miska ustępowa i bidet.** Każde z tych urządzeń może być wiszące lub tradycyjne stojące – mocowane do podłogi.

Zaletą pierwszych jest to, że zbiornik na wodę i wszystkie połączenia wodne ukryte są za ścianką instalacyjną, która może być praktyczną półką. Urządzenia wiszące są wygodniejsze w użyciu i ułatwiają sprzątanie łazienki. Zainstalowane w małym pomieszczeniu optycznie dodają przestrzeni. Urządzenia stojące wybiera się przede wszystkim ze względu na niższą cenę i łatwość montażu.

Miski ustępowe i bidety produkuje się głównie z ceramiki, ale można także kupić ich luksusowe wersje ze stali nierdzewnej.

■ **Spluczki.** Mogą być zbiornikowe lub ciśnieniowe. Nie stosuje się już spluczek umieszczanych wysoko nad miską ustępową, lecz tworzywowe lekkie pojemniki zawieszane bezpośrednio nad nią albo ce-

fot. Praktiker

fot. Poolspa

fot. Praktiker

zować przestrzeń, by w nowej łazience mieć oba te urządzenia. Jeśli jednak jest to niemożliwe, można kupić wannę połączoną z prysznicem. Nowoczesne wanny dostępne są w różnych kształtach i kolorach. Najczęściej wykonuje się je z akrylu i stali, rzadziej z żeliwa.

Dodatkowym wyposażeniem wanien lub kabin natryskowych mogą być:

- **panele prysznicowe** – oprócz słuchawki prysznicowej mają dysze, przez które z różną siłą wypływa woda i w ten sposób masuje ciało; intensywność wypływu i temperaturę wody reguluje się przyciskami;
- **deszczownice** – dość kosztowna odmiana pryszniców; montuje się je przy suficie. Rozpryskują wodę tak, by kąpiący miał wrażenie, że stoi w strugach deszczu lub pod wodospadem;
- **panele z funkcją chromoterapii**, czyli leczenia światłem i **aromaterapii**, czyli leczenia zapachami; są to urządzenia luksusowe – każde z nich może kosztować nawet 70 tys. zł.

Uwaga! Nowe urządzenia – wannę, umywalkę, brodzik, miskę ustępową i bidet oraz baterie należy kupić, zanim rozpocznie się montaż nowej instalacji, aby wykonawcy mogli je dokładnie zmierzyć przed ułożeniem rur.

▲▲▲ Panele masażowe to wielofunkcyjne urządzenia, które można zamontować w miejsce dotychczasowej baterii prysznicowej

ramiczne spłuczki zintegrowane z miską. Spłuczki misek wiszących są zawieszane na stelażach i ukryte za ich obudową.

■ **Umywalki.** Mogą mieć kształt koła, półkola, elipsy, kwadratu i prostokąta o różnych wymiarach. Najbardziej typowe to: – szerokość – 35, 40, 45, 50, 55, 60 cm; – głębokość – od 25 do 60 cm.

Umywalki różnią się sposobem montażu. Można je przykręcić do ściany na śruby, wkręty lub używając wsporników, w taki sposób, by syfon był widoczny lub zasłonięty postumentem lub półpostumentem. To ostatnie rozwiązanie, jako dodatkowe podparcie, stosuje się także wtedy, gdy umywalka jest ciężka. Umywalki można także wbudować w szafki: podwieszając lub nakładając na blat, w ten sposób uzyskuje się miejsce na kosmetyki i przybory sanitarne.

■ **Wanna i kabina prysznicowa.** Najlepiej, jeśli w trakcie remontu można tak zorgani-

▶ Jeśli w małej łazience nie ma miejsca na wannę i prysznic, wcale nie trzeba rezygnować z jednego z tych urządzeń

fot. Praktiker

fol. Elita Meble

fol. Roca

▼▲▲ Meble łazienkowe należy dobrać do stylu wnętrza

fol. Roca

► Jak optycznie powiększyć łazienkę

- Użyj jasnych kolorów, bo ciemne zacieśniają przestrzeń.
- Nie układaj płytek ceramicznych do samego sufitu, a górną część ścian pomaluj jasną farbą.
- Zainstaluj kabinę prysznicową ze szkła.
- Wybierz małe płytki.
- Umieść w łazience duże lustro.
- Ogranicz do minimum ilość sprzętów w pomieszczeniu.
- Zaplanuj dodatkowe oświetlenie.

Meble łazienkowe i dodatki

Nowe okładziny na ścianach i podłodze, nowe przybory – wisząca miska i bidet, nowoczesna wanna lub kabina z panelem prysznicowym... Na tym modernizacja łazienki się nie kończy. Warto jeszcze wybrać nowe meble i drobiazgi: uchwyty na ręczniki, mydelniczki i pojemniki na kosmetyki.

Meble powinny być rozmieszczone zgodnie z zasadami ergonomii: aby można było z nich swobodnie korzystać, trzeba zostawić przy nich wolną przestrzeń.

W sprzedaży są gotowe komplety łazienkowe: szafki pod umywalkę, szafki stojące czy wiszące witryny. Drzwiczki mebli wykonane są najczęściej z płyty MDF, z drewna lakierowanego, szkła, stali nierdzewnej lub z płyty wiórowej. Czasami mogą być też zastąpione lustrem. Konstrukcja szafek jest najczęściej zrobiona z przeznaczonych do pomieszczeń wilgotnych płyt wiórowych lub MDF.

Jeśli łazienka jest niewielka, szafki stojące można ustawiać we wnękach ściennych. Do większej łazienki lub pokoju kąpielowego można wstawić komodę, krzesła lub toaletkę z lustrem, a nawet większą szafę wnękową z przesuwanymi drzwiami.

Najprzyjemniejszym etapem modernizacji łazienki może być dobór akcesoriów, które podkreślą jej styl i charakter. Warto je kompletować z umiarem, najlepiej w jednym stylu. Mogą to być:

- **w strefie umywalkowej** – lustro z oświetleniem, półka pod lustrem, wieszak na ręczniki, mydelniczka, kubek;
- **w strefie wanny i kabiny prysznicowej** – półka lub koszyk na przybory toaletowe, wieszaki na ręczniki, uchwyty;
- **w strefie miski ustępowej i bidetu** – uchwyt do papieru, szczotka do w.c., mydelniczka, wieszak na ręcznik.

Aksesoria łazienkowe mogą być wykonane z tworzyw sztucznych, ze szkła, metalu (mosiądzu) lub ceramiki. ■

Na rynku dostępnych jest bardzo dużo akcesoriów łazienkowych. Urządzając łazienkę, warto wybrać dodatki jednej firmy

fol. Ar-Sanit